

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 26 kwietnia 2024 r.

Poz. 2374

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.119.2024.KD WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 25 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LVIII/345/2024 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.

Uzasadnienie

W dniu 28 marca 2024 r. Rada Miejska w Dobrej podjęła uchwałę Nr LVIII/345/2024 w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 5 kwietnia 2024 r.

W przedmiotowej uchwale, wskazując w jej podstawie prawnej art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 40 ust. 8 i 9 ustawy o drogach publicznych¹⁾, Rada Miejska w Dobrej ustaliła wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego *dróg publicznych, dla których zarządcą jest Gmina Dobra, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg w celu:*

- 1) prowadzenia robót w pasie drogowym,*
- 2) umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego,*
- 3) umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam,*
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt. 1-3.*

Analiza treści regulacji uchwały Nr LVIII/345/2024 prowadzi do wniosku, że Rada Miejska w Dobrej ustaliła wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego w zakresie innym, niż wynika to z przepisów ustawy o drogach publicznych, co stanowi istotne naruszenie prawa.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr LVIII/345/2024 stanowi art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych, w myśl którego *organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł.* Stawki opłat uchwalane przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego dotyczą opłat za zajęcie pasa drogowego w celach określonych w art. 40 ust. 2 wskazanej ustawy, tj.: *1) prowadzenia robót w pasie drogowym;*

¹⁾ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320).

- 2) umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych;
- 3) umieszczania w pasie drogowym urządzeń obcych innych niż wymienione w pkt 2 oraz reklam;
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.

Przepisy ustawy o drogach publicznych w omawianym zakresie stanowią nadto, że:

- Oplatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 4, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych zajętej powierzchni pasa drogowego, stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego i liczby dni zajmowania pasa drogowego, przy czym zajęcie pasa drogowego przez okres krótszy niż 24 godziny jest traktowane jak zajęcie pasa drogowego przez 1 dzień (art. 40 ust. 4);
- Oplatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy liniowego urządzenia obcego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim (art. 40 ust. 5);
- Oplatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia obcego innego niż wymienione w ust. 2 pkt 2 albo powierzchni reklamy, liczby dni zajmowania pasa drogowego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego (art. 40 ust. 6);
- Przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 7 i 8, uwzględnia się:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) zajętą część drogi;
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaj urządzenia obcego umieszczonego w pasie drogowym (art. 40 ust. 9).

Cytowane wyżej brzmienie regulacji art. 40 ustawy o drogach publicznych wynika ze zmian wprowadzonych z dniem 21 września 2022 r. mocą art. 3 pkt 23 w zw. z art. 33 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw²⁾. Artykuł 26 ust. 1 pkt 7 tej ustawy stanowi, że z dniem 21 września 2022 r. istniejące obiekty budowlane niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, urządzenia niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz obiekty budowlane i urządzenia niezwiązane z gospodarką drogową lub obsługą ruchu - stają się urządzeniami obcymi w rozumieniu art. 4 pkt 2b ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Zgodnie zaś z definicją zawartą w powołanym art. 4 pkt 2b ustawy o drogach publicznych (nadany przez art. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r.) urządzenie obce to *obiekt lub urządzenie, w tym obiekt lub urządzenie budowlane, w szczególności wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, ciepłne, telekomunikacyjne lub elektroenergetyczne, niezwiązane funkcjonalnie z drogą lub ruchem drogowym, z wyjątkiem kanału technologicznego*.

Podkreślenia wymaga, że podejmując uchwałę wykonującą upoważnienie udzielone w ustawie, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany jest dostosować treść przyjmowanych regulacji do zakresu upoważnienia ustawowego obowiązującego w dacie podejmowania uchwały. Tymczasem analiza treści uchwały Nr LVIII/345/2024 Rady Miejskiej w Dobrej prowadzi do wniosku, że - w części realizującej upoważnienie zawarte w art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych - została ona uchwalona w oparciu o nieobowiązujące w dacie jej podjęcia przepisy ww. ustawy. Określając bowiem stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych, dla których zarządcą jest Gmina Dobra, w celach umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego i obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami,

²⁾ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1768).

a także roczne stawki opłat za 1 m² powierzchni pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy umieszczonego w nim urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami, Rada Miejska zrealizowała normę kompetencyjną wynikającą z art. 40 ust. 8 w związku z ust. 5 ustawy o drogach publicznych w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją z dniem 21 września 2022 r. Natomiast w stanie prawnym obowiązującym na dzień podjęcia uchwały, w art. 40 ust. 5 i ust. 2 pkt 2 ustawy mowa była o opłatach za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych oraz urządzeń obcych innych niż wyżej wymienione.

Co istotne w przedmiotowej sprawie, z przytoczonej wcześniej definicji legalnej pojęcia urządzenia obcego (art. 4 pkt 2b ustawy o drogach publicznych) wynika, że posiada ono szerszy zakres znaczeniowy niż urządzenia infrastruktury technicznej czy obiekty budowlane. Z tego względu, uznać należy, że Rada Miejska w Dobrej nie zrealizowała w sposób prawidłowy dyspozycji art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych, tym samym naruszyła normę zawartą w tym przepisie.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LVIII/345/2024 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 28 marca 2024 r. *w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski